

NW

08

Signalering De dialoog met het onderzoeksveld; zenden en ontvangen | **Interview** Henk Pröpper: 'Je wilt met geesteswetenschappelijk onderzoek toch iets vertellen aan de wereld' | **Expliciet** Persberichten over onderzoek

5 vragen aan

Vijf vragen aan Jeroen van den Hoven
Hoogleraar techniek-ethiek aan de
TU Delft en voorzitter van de pro-
grammacommissie Maatschappelijk
Verantwoord Innoveren (MVI)

Bij de totstandkoming van het programma MVI is mij opgevallen dat er verschillende - vaak wat ongelukkige - opvattingen over ethiek leven. Er is angst voor moraliseren en voor belemmeren van onderzoek en innovatie. Ik heb nogal wat moeite moeten doen om een genuanceerder beeld van de mogelijkheden van een moderne praktische ethiek voor het voetlicht te krijgen. Daarin kan ethiek juist de motor van innovatie zijn, daarin neemt empirisch onderzoek een centrale plaats in, is sprake van gedeelde doelstellingen bij alfa, bèta en gamma onderzoekers, en van een constructieve intellectuele houding, waarbij ethiek niet noodzakelijkerwijs uitsluitend deel van het probleem is, maar ethische overwegingen ook deel van een maatschappelijke -en zelfs economisch interessante - oplossing kunnen zijn.

Belangrijke resultaten van dit programma zouden moeten zijn dat waarden als sustainability, safety, equality and justice, security, privacy, usability, accountability als maatschappelijke en morele eisen een vaste plaats krijgen in het denken over innovaties, naast de functionele eisen die aan nieuwe technologie en innovaties worden gesteld. En dat ethiek en maatschappelijke verantwoordelijkheid concreet gestalte krijgen waar zij in de 21ste eeuw thuishoren, namelijk in het ontwikkelings- en ontwerpproces van nieuwe technologie.

MVI is "internationaal uniek", zei Prof. Julian Savulescu uit Oxford in zijn keynote speech bij de startbijeenkomst van MVI. Absoluut. Er zijn wel meer aanzetten van het centrale idee van 'value sensitive design', maar een door de nationale organisatie voor wetenschappelijk onderzoek geïnitieerd en in samenwerking met departementen bekostigd onderzoek op deze schaal is volstrekt uniek te noemen.

Wat houdt u momenteel het meest bezig? Mijn volgende boek.

Wat wordt uw volgende boek? Evil Online. An analysis of moral wrongdoing and wickedness on the world wide web. Het boek moet dit jaar verschijnen en gaat over internet fenomenen waar ouders van kinderen in de leeftijd van 5-25 zich zorgen over maken. Hoe verandert het internet de grondslag van onze verstandhouding, de morele ontwikkeling van onze kinderen, en hoe moeten we op het eerste gezicht tamelijk verontrustende internet content en activiteiten moreel waarderen?